

Minde om Mohammed Bhar

Mohammed Bhar var en **24-årig palæstinensisk mand fra Shuja'iyya**, et tætbeholdt distrikt i **Gaza By**. Han blev født med **Downs syndrom** og levede med **autisme**, tilstande der formede hans afhængighed af sin familie og hans stille, stort set ikke-verbale væremåde. Venner og naboer huskede ham som en rolig tilstedeværelse, der kunne lide at sidde ved vinduet og se på gadelivet nedenfor, let skræmt af høje lyde og afhængig af sine forældres beroligende stemmer.

I en region, hvor støj, frygt og eksplosioner er konstante, var Mohammeds stilhed hans tilflugt – og hans forældres ansvar. De levede deres liv for at beskytte ham mod verdens grusomhed. Han var ikke politisk; han var ikke en kæmper. Han var simpelthen et menneske, der havde brug for omsorg og venlighed – og som tragisk nok ikke fandt nogen af delene i øjeblikket for hans død.

Omstændighederne omkring hans død

Den **3. juli 2024** gik israelske soldater ind i Shuja'iyya. De kom i pansrede køretøjer, med rifler og en **militær hund fra Oketz-enheden**. Da de brød ind i Bhar-lejligheden, frøs Mohammed af frygt. Han kunne ikke forstå de råbte kommandoer; han kunne næsten ikke bearbejde kaosset omkring sig. Inden for sekunder **slap soldaterne hunden løs**. Vidner og hans forældre husker, hvordan dyret **rev i hans arm og bryst**, mens det lille rum genlød af hans skrig. Hans mor forsøgte at nå ham, men blev **trukket tilbage af soldaterne**, hans far blev **presset op mod væggen**. De blev derefter **håndjernet og ført væk**, tvunget fra deres hjem, mens deres søn lå blødende på gulvet.

I dagevis blev forældrene tilbageholdt. Da de endelig blev løsladt, skyndte de sig tilbage gennem de ødelagte gader og fandt, hvad der var tilbage af deres søn: hans **krop i forfald**, blod samlet i revnerne i betonen, stanken af død, hvor han engang havde set verden gennem et vindue. De vaskede og begravede ham, ude af stand til at tilkalde officiel hjælp midt i kampene.

Et menneskeliv – sårbart, handicappet, afhængigt – blev slukket og efterladt uden registrering eller anger.

3. Den bekymrende historie om hunde i IDF

Mohammeds drab var ikke en isoleret begivenhed. Det udgør en del af et **bekymrende mønster**: det israelske militærs dokumenterede brug af **hunde til at intimidere, skade og ydmyge palæstinensere**.

- **B'Tselems rapport fra 2015, "Når hundene bider,"** katalogiserede tilfælde, hvor hunde fra Oketz-enheden angreb ubevæbnede civile, herunder børn, under anhol-

delsesoperationer. Organisationen konkluderede, at praksissen udgjorde *grusom, umenneskelig og nedværdigende behandling*.

- **Breaking the Silence**, en gruppe af tidligere israelske soldater, har offentliggjort vidnesbyrd, der beskriver hunde brugt til at **terrorisere fanger**: soldater blev beordret til at "lade dem gå i deres ansigter" eller tillade dyrene at bide eller trække i tilbageholdte palæstinensere.
- **HaMoked** og **Physicians for Human Rights-Israel** har indsamlet erklæringer fra fanger, der beskrev **hunde bragt ind i forhørslokaler** som redskaber til ydmygelse.
- **FN's Komité mod Tortur (CAT)** og **Human Rights Watch** har udtrykt bekymring over brugen af hunde i disse sammenhænge og advaret om, at sådanne metoder krænker Israels forpligtelser under international lov.

Nogle vidnesbyrd beskriver scener med **ydmygelse** så alvorlige, at de udvisker grænsen mellem fysisk og psykologisk tortur: hunde tvunget til at spise eller tisse nær bundne fanger eller til at simulere seksuel dominans. Selvom ikke alle påstande kan verificeres uafhængigt, er **mønsteret af ydmygelse og dehumanisering** konsistent gennem årene med rapportering.

I dette lys var angrebet, der dræbte Mohammed Bhar, ikke en anomali, men **den dystre kulmination på en institutionel praksis** – en, der bruger menneskers frygt for dyr som våben til at håndhæve kontrol og terror.

4. Systemet med straffrihed under israelsk/militær lov

Inden for det israelske retssystem har **palæstinensere næsten ingen mulighed for retfærdighed**. Alle påståede forbrydelser begået af soldater i de besatte områder falder under jurisdiktionen af **IDF's Militære Advokatgeneral (MAG)**, ikke civile domstole.

MAG alene beslutter, om en efterforskning skal indledes, og nægter næsten altid. Ifølge **Yesh Dins statistikker fra 2023** førte kun **0,7 procent** af hundredvis af palæstinensiske klager mellem 2019 og 2023 til anklager. Mere end **80 procent** blev lukket uden at åbne en undersøgelse.

Palæstinensiske ofre kan ikke indgive strafferetlige klager direkte; de må stole på israelske NGO'er til at indgive andragender på deres vegne. Rejsebegrænsninger, sprogbarrierer og manglen på gennemsigtighed i det militære system gør deltagelse næsten umulig. Selv civile sager blokeres: ændringer i Israels **Civil Wrongs Law (2012)** fritager staten for ansvar for skader, der opstår i "kampzoner".

Denne struktur af straffrihed betyder, at den samme institution, der anklages for forseelser, beslutter, om den vil efterforske sig selv. I Mohammed Bhars sag – som i de fleste andre – blev der ikke åbnet nogen efterforskning, ingen soldater blev afhørt, og ingen ansvar blev forfulgt.

5. Implikationer under international lov

Under **international humanitær lov (IHL)**, **international menneskerettighedslov (IHRL)** og **Rom-statutten for Den Internationale Straffedomstol (ICC)** kan Mohammed

Bhars drab udgøre **en krigsforbrydelse og en alvorlig overtrædelse af Genève-konventionerne**.

a. Genève-konventionerne

- **Artikel 27 og 32 i Den Fjerde Genève-konvention** garanterer beskyttelse af civile mod vold, intimidering og nedværdigende behandling.
- **Fælles artikel 3** forbyder "vold mod liv og person, især mord af alle slags, lemlæstelse, grusom behandling og tortur."
- **Artikel 16** forpligter parterne til at tage sig af sårede og syge. At efterlade en handicappet civil til at dø af ubehandlede sår **krænker disse pligter** og kvalificeres som **"forsætligt drab"** – en alvorlig overtrædelse under **artikel 147**.

b. Rom-statutten (ICC) Artiklerne 8(2)(a)(ii) og (iii) definerer **forsætligt drab og umenneskelig behandling** som krigsforbrydelser; artikel 8(2)(b)(xxi) forbyder **krænkelser af personlig værdighed**. Hvis det bevises forsætligt, opfylder handlingen med at slippe en hund løs på en ikke-kombattant og nægte hjælp disse elementer. Gentagne mønstre af sådanne handlinger kan nå tærsklen for **forbrydelser mod menneskeheden** under artiklerne 7(1)(f) og 7(1)(h).

c. Menneskerettighedstraktater Israels forpligtelser under **ICCPR, CAT og Konventionen om Rettigheder for Personer med Handicap (CRPD)** forbyder tortur, vilkårlig fratagelse af liv og diskrimination. Mohammeds handicap giver sagen særlig vægt under CRPD's artikel 10 (ret til liv) og artikel 15 (frihed fra tortur).

d. Kommando- og statsansvar Under sædvanlig international lov og **artikel 28 i Rom-statutten** kan kommandanter være strafferetligt ansvarlige, hvis de vidste eller burde have vidst om overgreb og undlod at forhindre eller straffe dem. Israel, som stat, bærer ansvar for uretmæssige handlinger og for sin manglende efterforskning.

Sammenlagt efterlader disse rammer lidt tvivl om, at **Mohammed Bhars død er et ulovligt drab** under international lov.

International reaktion

Nyheden om Mohammed Bhars død spredte sig gennem humanitære og handicaprettighedskredse.

- **Downs Syndrom International** udsendte en erklæring, der udtrykte "dyb chok og sorg" og kaldte hændelsen "en frygtelig krænkelse af menneskelig værdighed og retten til liv for en person med handicap."
- **Islamic Relief Worldwide** fordømte drabet som "hjerteskrækkende" og opfordrede til en **uafhængig international undersøgelse**.
- **FN's særlige rapportør om rettigheder for personer med handicap** refererede til sagen som et eksempel på den akutte sårbarhed for handicappede mennesker i konfliktzoner.

- Undersøgelser fra **The Guardian**, **Le Monde** og **Haaretz** forbandt hans død med en bredere undersøgelse af IDF's brug af angrebshunde i civile områder.

Men udover fordømmelse har **ingen stat eller international organisation forfulgt ansvarlighed**. Fraværet af retfærdighed forstærker følelsen af, at palæstinensiske liv – især de mest sårbare – forbliver ubeskyttede af den internationale orden, der hævder at forsvare dem.

Ekkoer af de mørkeste kapitler

For at forstå den fulde moralske alvor af Mohammed Bhars død må man se ud over Gaza, ind i **historiens mørke spejl**.

Mordet på en handicappet mand, der blev efterladt til at dø, minder om menneskehedens **mørkeste historier**: de eugeniske ideologier, der engang anså sådanne liv for uværdige, Nazitysklands *Aktion T4*-program, der udryddede handicappede, og den koloniale og institutionelle grusomhed, der udslettede de anderledes.

Når en soldat kan beordre en hund til at rive en mand i stykker, som ikke engang kan tale, genopliver det den samme gamle logik om dehumanisering – at nogle liv betyder mindre. Historien advarede os om, hvad der følger, når samfundet accepterer denne tro.

En krænkelse af det hellige: Jødisk moralsk lov og livets værdi

Tragedien med Mohammed Bhar sårer også **jødedommens moralske hjerte**, hvis lære om livets hellighed er blandt de ældste og mest kompromisløse i menneskets historie. To grundlæggende principper – *Pikuach Nefesh* og *B'tselem Elohim* – gør omstændighederne omkring hans død ikke kun til en humanitær forargelse, men til en **dyb vanhelligelse af jødisk etisk lov**.

Pikuach Nefesh – Pligten til at redde liv

I jødisk lov holder *Pikuach Nefesh*, at **at redde et enkelt liv overstyrer næsten alle andre bud**. Talmud lærer: *“Den, der redder ét liv, er som om de har reddet hele verden.”* Selv på sabbatten, hvor næsten alt arbejde er forbudt, skal en person bryde loven for at redde nogen i fare. At ignorere en såret person – enhver person – er at bryde denne hellige pligt.

De soldater, der efterlod Mohammed blødende, krænkede ikke kun internationale normer, men også dette centrale bud i deres egen religiøse tradition. Under *Pikuach Nefesh* var de forpligtede til at give ham hjælp, at bevare hans liv frem for alt andet. At opgive ham var ikke kun en voldshandling – det var, i jødisk moralsk sprog, en **chilul Hashem**, en vanhelligelse af Guds navn.

B'tselem Elohim – I Guds billede

Fra begyndelsen af Første Mosebog kommer erklæringen: *“Og Gud skabte mennesket i sit billede.”* Denne idé – *B’tselem Elohim* – er fundamentet for jødisk etik og, gennem den, moderne menneskerettighedslovgivning. Den bekræfter, at **ethvert menneske, uanset nationalitet, tro eller handicap, bærer guddommelig værdighed.**

At slippe en hund løs på en mand, der ikke kunne forsvare sig, var at nægte dette billede, at handle, som om den guddommelige gnist kun eksisterede inden for ét folk og ikke et andet. Sådan tænkning er præcis, hvad profeterne fordømte. Esajas’ råb – *“Hold op med at gøre ondt; lær at gøre godt; søg retfærdighed, hjælp de undertrykte”* – kræver anerkendelse af det guddommelige i hvert liv.

Handlingen, der dræbte Mohammed Bhar, krænkede derfor ikke kun humanitær lov, men også **jødedommens dybeste moralske bud.** Den forråbte den tro, der insisterer på, at bevarelsen af liv overstiger grænser, og at grusomhed mod ethvert menneske er en fornærmelse mod Skaberen.

Det moralske opgør

For et folk, hvis egen historie bærer mindet om forfølgelse, kunne det moralske imperativ ikke være klarere. Jødedommens storhed ligger ikke i magt, men i medfølelse; dens hellighed måles ikke ved erobring, men ved barmhjertighed. At påberåbe sig sikkerhed som begrundelse for grusomhed er at bytte Toraens etik for Faraos logik.

At ære *Pikuach Nefesh* og *B’tselem Elohim* i dag er at bekræfte, at Mohammed Bhars liv – selv om han var palæstinenser, handicappet og fattig – var helligt. Det er at anerkende, at hans død ikke kun var en menneskelig tragedie, men en åndelig fiasko, et forræderi mod den guddommelige gnist i os alle.

Epilog: At bære vidnesbyrd

At **mindes Mohammed Bhar** er at nægte den stille udslettelse, der ofte følger grusomheder. Han var ikke en kombattant, ikke en trussel, ikke engang i stand til at forstå de kommandoer, der blev råbt til ham. Han var en ung mand med Downs syndrom og autisme, fanget i en lejlighed, mens soldater og deres hund forvandlede hans hjem til et sted for rædsel. Han var en person, hvis liv skulle have været beskyttet, hvis sårbarheder skulle have fremkaldt medfølelse, ikke vold.

Hans drab fjerner ethvert påskud af retfærdiggørelse og afslører den rå sandhed: at grusomhed begynder, hvor empati slutter, og at lovens værdi måles ved, om den forsvare de magtesløse. Hans historie kræver mere end medlidenhed. Den kræver, at vi ser direkte på det system, der tillod det: et besættelsesregime, der normaliserer grusomhed, en international orden, der undskylder det, og en kollektiv moralsk træthed, der tillader tragedien at gentage sig.

Det, der er tilbage, er pligten til at huske – ikke som en sentimental gestus, men som et krav om moralsk klarhed. Hans død tilhører historiens optegnelser, ikke som en anomali, men som en advarsel. Et samfund, der kan se på en blødende, handicappet mands krop

og ikke føle noget, har taget det første skridt på den vej, som tidligere civilisationer fulgte mod ruin.

At huske ham er at nævne hans navn i trods mod denne ligegyldighed. **Mohammed Bhar.** En søn. Et liv, der betød noget. Et sår i verdens samvittighed.

Referencer

Primære beretninger og nyhedsdækning

1. **"Drabet på Mohammed Bhar."** *Wikipedia*, sidst opdateret 2025.
2. **Le Monde** (juli 2024). "I Gaza, lidelsen for en ung mand med Downs syndrom dræbt af en hund fra den israelske hær."
3. **Haaretz** (juli 2024). "Gazamand med Downs syndrom dræbt af IDF-angrebshund."
4. **The Guardian / ARIJ** (juni 2025). "Krigens våben: Israels brug af angrebshunde."
5. **ReliefWeb / Islamic Relief Worldwide** (juli 2024). "Islamic Relief knust over drabet på Mohammed Bhar og opfordrer til efterforskning."
6. **Downs Syndrom International** (juli 2024). "Udtalelse om Mohammed Bhars død i Gaza."

Menneskerettigheds- og juridisk dokumentation

7. **B'Tselem – Det Israelske Informationscenter for Menneskerettigheder i de Besatte Områder** (2015). *Når hundene bider: Brugen af hunde til militære formål i de besatte områder.*
8. **HaMoked – Center for Forsvar af Individet** (2019). *Misbrug i tilbageholdelse: Vidnesbyrd fra Ofer og Megiddo-fængsler.*
9. **Breaking the Silence** (2014-2023). *Vidnesbyrd fra tidligere IDF-soldater om brug af hunde og behandling af fanger.*
10. **Yesh Din – Frivillige for Menneskerettigheder** (2023). *Dataark: Retshåndhævelse på IDF-soldater i Vestbredden 2019-2023.*
11. **Human Rights Watch** (2021). *En tærskel krydset: Israelske myndigheder og forbrydelserne apartheid og forfølgelse.*
12. **FN's Komité mod Tortur (CAT/C/ISR/CO/5)** (2016 og 2022). *Afsluttende observationer om Israels femte og sjette periodiske rapporter.*
13. **Kontoret for den Høje Kommissær for Menneskerettigheder (OHCHR)** (2024). *Rapport fra den særlige rapportør om rettigheder for personer med handicap.*

International lov og traktater

14. **Genève-konventionerne (1949) og Yderligere Protokoller I & II (1977).**
15. **Rom-statutten for Den Internationale Straffedomstol** (1998).
16. **Den Internationale Konvention om Civile og Politiske Rettigheder (ICCPR)** (1966).
17. **Konventionen mod Tortur og Anden Grusom, Umenneskelig eller Nedværdigende Behandling eller Straf (CAT)** (1984).
18. **Konventionen om Rettigheder for Personer med Handicap (CRPD)** (2006).

19. **Den Internationale Lovkommission** (2001). *Artikler om staters ansvar for internationalt uretmæssige handlinger.*

Jødiske etiske og teologiske kilder

20. **Den Hebraiske Bibel / Tanakh.** *Første Mosebog 1:26-27* – mennesket skabt *b'tselem Elohim* (i Guds billede).
21. **Talmud Bavli, Sanhedrin 37a.** "Den, der ødelægger et enkelt liv, er som om han ødelagde en hel verden; den, der redder et enkelt liv, er som om han reddede en hel verden."
22. **Talmud Bavli, Yoma 85b.** Princippet om *Pikuach Nefesh* – at redde liv overstyrer næsten alle bud, selv på sabbatten.
23. **Mishneh Torah, Hilchot Shabbat 2:1 (Maimonides).** "Fare for liv har forrang over sabbatten."
24. **Rabbiner Jonathan Sacks** (2011). *Forskellens værdighed: Hvordan man undgår civilisationernes sammenstød.* London: Continuum.
25. **Rabbiner Abraham Joshua Heschel** (1965). *Profeterne.* New York: Harper & Row – om retfærdighed og det guddommelige billede.

Sekundære analyser og kontekst

26. **Physicians for Human Rights – Israel** (2020). *Mellem linjerne: Medicinsk forsømmelse og hindring i konfliktzoner.*
27. **Amnesty International** (2023). *Israel/OPT: Mønster af straffrihed for drab i krigszoner.*
28. **Den Internationale Straffedomstols Anklagemyndighed** (2021). *Situationen i Staten Palæstina: Foreløbig undersøgelsesrapport.*